

Sociaal veiligheidsplan (incl. pestprotocol) 2023-2024

Voorwoord

Op 1 augustus 2015 is de Wet Sociale Veiligheid in werking getreden (www.rijksoverheid.nl). Deze wet verplicht schoolbesturen tot het voeren van sociaal veiligheidsbeleid. Hieronder valt ook het welbevinden van leerlingen. Een veilige omgeving is voor kinderen van groot belang om zich goed te kunnen ontwikkelen en te kunnen leren. In dit Beleidsplan staat beschreven hoe wij op de Springschans hiervoor zorg dragen. Met dit document willen wij niet alleen voldoen aan de wettelijke eisen maar vooral duidelijk maken welke afspraken er gemaakt zijn om onze leerlingen een veilig en ondersteunend leefklimaat te bieden.

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Inhoudsopgave	3
1. Visie, doel, kernwaarden en uitgangspunten	4
1.1 Visie	4
1.2 Doel	4
1.3 Kernwaarden	4
1.4 Uitgangspunten	5
2. De Vreedzame School en HIRO als preventief kader	6
2.1 De Vreedzame School	6
2.2 HIRO	7
3. Sociale veiligheid monitoren	8
3.1 SCOL, sociale competentie observatie lijst	8
3.2 Leerling in beeld: Executieve functies	8
3.3 Inzichtelijk	8
4. Sociale veiligheid onderwijzen	9
4.1 Uitdragen van een positief sociale en morele norm	9
4.2 De klas en school	9
4.3 Toezicht bij ons op school en schoolafspraken	10
5. Curatieve maatregelen	11
5.1 Definitie pesten	11
5.2 Anti pestcoördinator/ vertrouwenspersoon	12
5.3 Pestprotocol	12
5.3.1 Basisregels	12
5.3.2 Signaleren	12
5.3.3 Stappenplan bij vermoeden van ruzies en pestgedrag	13
5.3.4 Consequenties	13
5.3.5 Pesten via social media	13
5.4 Actie bij grensoverschrijdend gedrag van een leerling	13

1. Visie, doel, kernwaarden en uitgangspunten

Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode op de Springschans veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.

1.1 Visie

1. *Op de Springschans willen we dat leerlingen hun eigen talenten leren kennen.*

De persoonlijke ontwikkeling staat hierbij centraal: als je echt ergens je best voor doet kun je veel bereiken.

2. *We willen een school zijn waarin alle kinderen zich prettig en veilig voelen.*

Door dit te bereiken ontstaat er een klimaat waarin de kinderen zich op een positieve manier kunnen ontwikkelen.

3. *Onderdeel van dit klimaat is dat we proberen te voorkomen dat kinderen elkaar pesten.*

1.2 Doel

In dit sociaal veiligheidsplan leggen we vast:

- hoe we de sociale veiligheid van de leerlingen monitoren,
- hoe we toezicht houden,
- hoe we pestgedrag definiëren,
- wat we doen om pesten te voorkomen
- hoe we handelen als pestgedrag toch voorkomt.

Alle leerkrachten, medewerkers en ouders moeten alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen de norm overschrijden.

1.3 Kernwaarden

Op de Springschans creëren we een pedagogisch klimaat waarin kinderen zich veilig voelen, waarin verschillen tussen kinderen geaccepteerd en gewaardeerd worden en waarin kinderen leren op een positieve manier met elkaar om te gaan.

De kernwaarden zelfontplooiing, verbondenheid en verantwoordelijkheid staan hierbij centraal. We geven binnen de school op alle dagen nadrukkelijk betekenis aan deze waarden. *Zelfontplooiing* betekent voor ons, dat we medewerkers en leerlingen zoveel mogelijk de ruimte geven om op eigen wijze te leren. We beseffen daarnaast dat we alleen in *verbondenheid* een goede sfeer kunnen behouden en onze doelen kunnen behalen. Tot slot spreken we iedereen aan op *verantwoordelijkheid* en verwachten we respect voor elkaar, de omgeving en de materialen. Alle kernwaarden hebben zodoende alles te maken met de sociale veiligheid op school.

1.4 Uitgangspunten

- Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in de groep, aanpak van ruzies komen aan de orde bij de Vreedzame school.
- Als school stellen we hoge eisen aan de pedagogische kwaliteiten van leerkrachten.
- Leerkrachten en ouders zijn voorbeelden voor kinderen. Een positieve houding van leerkrachten en ouders is van groot belang.
- Ongewenst gedrag wordt niet geaccepteerd.
- In de klas worden werkvormen aangeboden waarin kinderen leren om samen te spelen en werken.
- De school beschikt over een gedragscode voor medewerkers (zie kwaliteitssysteem stichting SURPLUS) en hanteert school- en klassenregels.

2. De Vreedzame School en HiRO als preventief kader

De Springschans in Petten werkt net als meer dan 1000 andere basisscholen in Nederland met het programma “De Vreedzame School” en daarnaast de lesmethode HIRO (school judo). Wij willen dat kinderen op onze school zich niet alleen optimaal ontwikkelen in de vakken zoals taal en rekenen, maar wij willen ook een bijdrage leveren aan de sociale en maatschappelijke vorming van de leerlingen. Dat het straks mensen worden die op hun beurt een positieve bijdrage aan de samenleving leveren.

2.1 De Vreedzame School

De Vreedzame School is een programma voor sociale competentie en democratische burgerschap.

Het programma helpt onze school een gemeenschap te vormen waarin we leerlingen actief aanspreken op hun verantwoordelijkheid voor elkaar en voor hun omgeving.

Binnen de Vreedzame school komen de volgende onderwerpen aan bod:

Door middel van de Vreedzame School streven wij ernaar om leerlingen te leren:

- op een positieve en zorgzame manier met elkaar om te gaan,
- op een democratische manier met elkaar beslissingen te nemen,
- op een constructieve manier conflicten op te lossen,
- verantwoordelijkheid te nemen voor elkaar,
- open staan voor verschillen tussen mensen.

Het programma wil niet alleen kinderen bovenstaande sociale competenties leren, maar vooral ook een positief sociaal en moreel klimaat in de school creëren, waar een opvoedende en gedragsregulerende werking van uitgaat.

2.2 HiRO

HiRO is de lesmethode gericht op de sociaal-emotionele ontwikkeling waarbij er wordt samengewerkt aan een veilig pedagogisch klimaat. Het doel van HiRO is om het kind en de klas krachtiger te maken. HiRO staat voor:

1. Het vormen van een veilig pedagogisch klimaat in de klas.
2. De 7 judo waarden vormen de basis.
 - Vertrouwen** 'op elkaar rekenen'
 - Samenwerken** 'elkaar altijd helpen'
 - Respect** 'alles en iedereen in hun waarde laten'
 - Beheersing** 'in balans blijven'
 - Weerbaarheid** 'sterk staan en volhouden'
 - Discipline** 'doen wat nodig is'
 - Plezier** 'lachen en veel lol maken'
3. Bewegend- en ervarend leren.
4. Een digitale lesmethode gecombineerd met fysieke lessen.

3. Sociale veiligheid monitoren

3.1 SCOL, sociale competentie observatie lijst:

SCOL is een observatie instrument voor de sociaal emotionele ontwikkeling per leerling, per groep en de school. Voor de groepen 3 t/m 5 worden de lijsten door de leerkrachten ingevuld. Van groep 6 t/m 8 vullen zowel de leerkracht als de leerling een lijst in. Dit zijn vragen over het welbevinden van de leerling.

De analyse van de resultaten vindt plaats op drie niveaus:

- Op *individueel niveau* zal de groepsleerkracht de resultaten van zijn of haar leerlingen bekijken (de individueel ingevulde vragenlijst) en nagaan of er op individueel niveau direct actie nodig is. Bij opvallende zaken ligt het voor de hand om eerst een individueel gesprek te voeren met de leerlingen die het betreft.
- Ook op *groepsniveau* worden de resultaten geanalyseerd en besproken. Eerst vindt een analyse plaats van de mogelijke oorzaken van een negatieve uitslag. Herkent de groepsleerkracht de score? Komt de score overeen met de eigen indruk? Welke leerlingen zijn opvallend?
- Op *schoolniveau* worden de resultaten van alle groepen besproken. Hierbij gaat de aandacht uit naar een vergelijking van de verschillende groepen met elkaar én naar een vergelijking met voorgaande afnames. Is er sprake van een negatieve of een positieve ontwikkeling? Zo ja hoe komt dat? Hierbij worden tevens de acties geëvalueerd die vorig jaar zijn ondernomen om de veiligheid te vergroten.

SCOL wordt twee keer per schooljaar afgenomen en geanalyseerd. De intern begeleider is bewaker van dit proces.

3.2 Leerling in Beeld: Executieve vaardigheden

Cognitieve ontwikkeling is belangrijk, maar je wilt natuurlijk óók weten hoe leerlingen hun schoolwerk aanpakken. Hoe zit het met hun luister- en werkhouding? Kunnen ze zelfstandig leren en werken? Zitten er leerlingen in de groep die moeite hebben met het onthouden van instructies en die snel van slag lijken? Als dat het geval is, valt het natuurlijk niet mee om taal en rekenen onder de knie te krijgen. Met het instrument Executieve functies van “Leerling in Beeld”, krijg je een goed beeld van elke leerling. Zo kunnen leerkrachten inzetten om leerlingen optimaal te kunnen laten groeien.

Vanaf februari 2023 werken we op de Springschans met het LVS “Leerling in Beeld”. Hier zal de executieve vaardigheden van de leerlingen worden gemonitord. Omdat zowel de leerling als de leerkracht vragenlijsten invullen, kun je een gesprek aangaan over de signaleringen. Hoe staan de leerlingen er zelf in en komt dat overeen met hoe je er als leerkracht naar kijkt? Dat bevordert het eigenaarschap.

3.3 Inzichtelijk

In groep 1-2 wordt er gewerkt met inzichtelijk een werkwijze voor doel en handelingsgericht werken met het jonge kind. In een digitale omgeving wordt de ontwikkeling van het jonge kind gevolgd. Zo ook de sociaal- emotionele ontwikkeling.

4. Sociale veiligheid onderwijs

4.1 Uitdragen van een positief sociale en morele norm :

Gedrag wordt voor een groot deel bepaald door de sociale norm in de omgeving. Leerlingen zijn gevoelig voor de vraag: 'wat wordt er hier van mij verwacht?' Om positief gedrag van leerlingen te stimuleren willen we expliciet een positieve sociale en morele norm uitdragen. Dit doen we onder andere door:

- De omgangsafspraken zichtbaar in de groepen te hangen.
- Directe correctie van gedrag van kinderen dat haaks staat op de norm.
- Aanwezigheid van de leerkracht bij de ingang van het lokaal om de leerlingen elke ochtend welkom te heten, belangstellend te informeren, enzovoort.

4.2 De klas en school:

We willen alle leerlingen het gevoel geven dat ze onderdeel zijn van de leefgemeenschap die de school en de klas vormen, dat hun aanwezigheid 'verschil maakt' en dat de klas of de school minder leuk zijn als hij of zij er niet bij is. Dit doen we onder andere door kinderen veel te laten samenwerken met verschillende leerlingen (met behulp van coöperatieve werkvormen en onderzoekend leren), door samen omgangsafspraken te maken, samen te bedenken welke taken er in de klas zijn en die met elkaar verdelen. In het begin van het schooljaar besteden we veel aandacht aan de vorming van een positieve groep in alle klassen door middel van het schooljaar te starten met de "gouden weken" (lessen van blok a van De Vreedzame School) .

Extra interventies wanneer dat nodig is:

- Taakspel: Een groepsgerichte aanpak voor leerlingen van groep 3 tot en met 8 van het basisonderwijs, waarbij leerlingen middels een spel leren zich beter aan klassenregels te houden. Doel is het verbeteren van taakgericht gedrag en het verminderen van regelovertredend gedrag bij de kinderen en het bevorderen van een positief onderwijsklimaat. Uiteindelijk doel is beginnend probleemgedrag in een vroeg stadium te verminderen en om te buigen in positief gedrag.
- Rots en Water: Rots en Water richt zich op het bevorderen van een positieve ontwikkeling van sociale en emotionele competenties en het voorkomen en/of verminderen van problemen op het intrapersonlijke domein (hoe zien leerlingen zichzelf) en het interpersoonlijke domein (hoe gaan leerlingen met elkaar om). Dit schooljaar zullen er een aantal leerkrachten van de Springschans worden opgeleid om deze lessen te kunnen geven.

4.3 Toezicht bij ons op school en schoolafspraken:

Het houden van toezicht is van groot belang wanneer we willen werken aan de veiligheid binnen de school. Wij hebben met ons team duidelijke afspraken gemaakt rondom de veiligheid op verschillende plekken in en rond de school. Zoals bij:

- Pleinwacht voor schooltijd en tijdens de pauzes.
- Bij de groepen 1,2 en 3 lopen de leerkrachten om 14.00 uur mee naar buiten.
- In de rij naar de gymzaal lopen.
- Het lopen door de gangen bij het in- en uitgaan van de klassen.

Behalve de afspraken die we als team hebben gemaakt over ons eigen gedrag bij het toezicht, maken we samen met de leerlingen groepsafspraken.

Bij het in- en uitgaan van de school

Op onze Vreedzame School vinden we het belangrijk dat de kinderen, de ouders en andere bezoekers zich welkom voelen in onze school. We willen aan de kinderen laten merken dat elk kind er toe doet. Het is belangrijk dat jij er bent! Het in- en uitgaan van de school is een uitgelezen kans om op een ontspannen manier contact te maken met kinderen én ouders uit verschillende groepen. Alle professionals in de school zijn hier zowel in de ochtend als in de middag bij betrokken.

Bij gymnastiek

We lopen op een afgesproken manier naar de gymzaal en terug naar de school.

In de kleedkamers gedragen we ons volgens duidelijk afgesproken regels.

We helpen bij het klaarzetten en opruimen van de materialen.

Conflict lossen we met elkaar op.

Op de gang

We lopen op de gangen.

Tijdens een voorstelling

We hebben duidelijke regels voor ons gedrag bij een voorstelling en leven die na.

5. Curatieve maatregelen

5.1 Definitie pesten:

Pesten is systematisch geweld (psychisch, fysiek of seksueel) van een leerling of een groep leerlingen ten opzichte van één of meer andere leerlingen, die niet (meer) in staat is/zijn zichzelf te verdedigen.

Wij spreken van pesten als er sprake is van:

- een negatieve intentie, bedoeld om een andere leerling leed te berokkenen;
- herhaaldelijke en langdurige blootstelling aan negatief gedrag/agressie van een of meer leerlingen;
- verschil in macht tussen leerlingen .

We maken onderscheid tussen pesten en plagen.

Plagen: Bij plagen is het negatieve gedrag niet structureel tegen dezelfde leerling gericht en is de machtsongelijkheid veelal niet zo duidelijk aanwezig als bij pesten. De insteek bij plagen is bovendien eerder elkaar aan het lachen maken, dan dat er sprake is van een expliciet negatieve intentie en buitensluiten. We leren leerlingen ook het onderscheid tussen pesten en een conflict. Een conflict is een verschil van mening of van belang (A wil dit en B wil dat). Soms ontstaat een conflict in een ruzie, als er sprake is van (fysiek of psychisch) geweld. Plagen kan vaak leiden tot een conflict: A wil dat B ophoudt en B vindt het leuk om er nog even mee door te gaan.

Pesten: De machtsongelijkheid en de structurele gerichtheid op één persoon maakt het onvergelijkbaar met plagen. Pesten is weloverwogen en proactief, gebeurt niet per ongeluk of spontaan, en ook niet als gevolg van uitlokking.

Pestgedrag valt in het algemeen in vijf vormen te onderscheiden:

Verbaal	Sterk overdreven imiteren, spotten, roddelen, kleineren, leugens verspreiden, scheld- en/of bijnamen geven, belachelijk maken
Fysiek	Trekken, duwen, vechten, slaan, krabben, achtervolgen, opjagen, gebruik van of dreigen met stokken/materialen, klem zetten/ opsluiten, in het nauw drijven
Spullen	Spullen verbergen, afpakken, stukmaken, weggooien
Doodzwijgen	Iemand nooit laten meedoen, uitsluiten van activiteiten, negeren of nauwelijks op reageren, niet uitnodigen voor feestjes e.d.
Social Media	In whatsapp/messenger groepen negatieve uitlatingen doen, een leerling niet toevoegen aan een online groep, op internet 'laakbaar' fotomateriaal van een leerling plaatsen, e-mailadressen van de gepeste verspreiden op internet, gericht virussen verspreiden

NB: Verbaal pesten komt wellicht het meest voor, vanwege de laagdrempeligheid. Wat je zegt lijkt geen sporen na te laten. Woorden heb je altijd bij de hand. Het kan subtiel ingezet worden. Het doodzwijgen en structureel uitsluiten van iemand treft een leerling het hardste. Pesten via Social Media is sterk in opkomst en verandert continu.

5.2 Anti pestcoördinator/ vertrouwenspersoon:

Van scholen wordt verwacht dat ze een teamlid (of meerdere teamleden) belasten met de taak om het beleid ten aanzien van pesten te coördineren, die tevens als aanspreekpunt in het kader van pesten fungeert. Bij ons op school zijn dat Morena de Vries (intern begeleider) en Birgitte Kliphuis (groepsleerkracht). Ook kan er contact worden opgenomen met Mireille Le Fèvre (directie).

5.3 Pestprotocol:

Hoeveel we ook doen aan preventie, pesten kan altijd nog voorkomen. Als er toch pestincidenten zijn, dan is het uiteraard zaak om eerst na te gaan of aan de preventieve kant nog wel voldoende wordt gedaan, maar soms is er meer nodig.

5.3.1 Basisregels:

Natuurlijk gaan we uit van onze algemene schoolafspraken. Ter voorkoming en bestrijding van pestgedrag zijn deze drie basisregels een aanvulling hierop:

1. Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als klikken. Vanaf de kleutergroep brengen we kinderen dit al bij: "Als je wordt gepest of ruzie met een ander hebt en er niet zelf uitkomt mag je hulp van de leerkracht vragen. Dit is geen klikken!"
2. Een tweede stelregel is dat medeleerlingen ook de verantwoordelijkheid hebben om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.
3. School en gezin werken en communiceren samen. Dit neemt niet weg dat iedere partij mag waken over haar eigen grenzen. Het is niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te komen lossen. Bij problemen van pesten zal de school haar verantwoordelijkheid (moeten) nemen en overleg voeren met de ouders.

5.3.2 Signaleren

De kinderen worden gestimuleerd naar de leerkracht of de vertrouwenspersoon toe te gaan als er sprake is van pesten (bij zichzelf of anderen). De leerkrachten zijn ook alert op signalen van pesten in de klas. Signalen die erop kunnen wijzen dat een kind gepest wordt:

- altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen.
- zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- briefjes doorgeven en beledigen
- opmerkingen maken over kleding, bezittingen afpakken
- isoleren, buiten school opwachten, slaan of schoppen
- op weg naar huis achterna rijden, naar het huis van het slachtoffer gaan
- schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer
- via Whatsapp vervelende dingen schrijven, of op internet

In de eerste plaats vragen we altijd aan andere leerlingen om te helpen. Met name populaire leerlingen kunnen belangrijk zijn als ‘verdedigers’.

5.3.3 Stappenplan bij vermoeden van ruzies en pestgedrag:

Stap 1: De leerling geeft zelf aan dat een andere leerling moet stoppen ‘stop hou op’! De leerling zal eerst proberen het probleem zelf op te lossen.

Stap 2: Wanneer het de leerling zelf niet lukt het probleem op te lossen wordt er contact gezocht met de leerkracht/vertrouwenspersoon.

Stap 3: De leerkracht gaat in gesprek met de pester en het slachtoffer. Belangrijke elementen van dit gesprek is geen schuld, verwijten of straf. We gaan uit van het goede in ieder kind, we moedigen empathie aan, we maken iedereen verantwoordelijk, het is positief en oplossingsgericht, en de pester krijgt de kans zijn of haar gedrag te veranderen.

Stap 4: De leerkracht zet de lessen van de Vreedzame School in om hier binnen de groep ook de aandacht aan te besteden.

Stap 5: Mochten bovenstaande stappen niet zijn uitwerking hebben, wordt er gekeken welke gepaste methode kan worden ingezet.

Soms moet deze cyclus nog een of meerdere keren herhaald worden om ervoor te zorgen dat het interactiepatroon blijvend verandert.

5.3.4 Consequenties

Na het doorlopen van bovengenoemde stappen en de conclusie dat het pesten niet of te weinig is afgenomen neemt de school duidelijk stelling in d.m.v. de inzet van sancties. Afhankelijk van hoelang de pester door blijft gaan met zijn/ haar pestgedrag en geen verbetering vertoont in zijn/haar gedrag nemen deze sancties qua intensiteit toe. De sancties hieronder worden door ons ingezet.

- Gesprek met pester en afspraken maken voor sancties wanneer het pesten niet wordt gestopt.
- Een gesprek met de ouders van de pestkop, als voorgaande acties op niets uitlopen. Ouders nadrukkelijk vragen om een einde aan het probleem te maken. Vastlegging in het leerlingen dossier van het betreffende kind
- Deskundige (externe) hulp inschakelen zoals schoolarts, schoolmaatschappelijk werk of ouder-kind adviseur
- Ouders schriftelijk mededelen dat bij -geen afname- van het pestgedrag de school kan besluiten om een leerling tijdelijk te verwijderen uit de groep of te schorsen.
- In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden.

5.3.5 Pesten via social media

Naast verbale en lichamelijke pesterijen is in deze tijd van digitalisering van onze samenleving, ook het pesten via social media is een groot probleem aan het worden. Dit pesten gebeurt veelal buiten de school. Toch heeft de school er veel last van. Het ruziën en pesten gaat op school door. Schoolresultaten lijden eronder. Er ontstaat een onveilig klimaat. Kinderen kunnen minder goed leren. Pesten heeft effect op het schoolklimaat.

Vormen van digitaal pesten

- Anonieme berichten versturen via Whatsapp, SMS, Facebook, schelden, roddelen, bedreigen, foto's van mobieltjes en webcam op internet plaatsen, privégegevens op een site plaatsen, wachtwoorden en credits stelen en misbruiken, haat profielen aanmaken, virussen sturen, happy slapping, en het versturen van een e-mail bom.

De effecten van digitaal pesten kunnen erger zijn dan bij traditioneel pesten. Digitaal pesten is dan ook strafbaar.

De volgende stappen kunnen vanuit school worden genomen:

- Het serieus nemen van een leerling dat behoefte heeft aan steun en naar zijn/haar verhaal te luisteren.
- Geef de leerling advies het volgende te doen:
 - Reageer niet op de mails, berichtjes of filmpjes.
 - Bewaar alle mails, berichtjes of filmpjes. Sla ze op of maak er screenshots/foto's van. Het kan dienen als bewijsmateriaal
 - Aangifte doen? Kijk dan op vraaghetdepolitie.nl
 - Blokkeer degene die je lastig valt.
 - Staan de filmpjes of berichten op een website? Benader de eigenaar en vraag om het materiaal te laten verwijderen (maak eerst foto's als bewijsmateriaal)

Ouders: Weet wat je kind online doet, houdt je kind in de gaten op internet, whatsapp etc.

5.4 Acties bij grensoverschrijdend gedrag van een leerling

5.4.1 Definitie grensoverschrijdend gedrag

Wij definiëren grensoverschrijdend gedrag als volgt: Gedrag waardoor de veiligheid en het gevoel van veiligheid en/of eigenwaarde binnen de schoolomgeving wordt aangetast door een ander.

Als de veiligheid van leerlingen, leerkrachten, ander personeel of ouders in het geding is, is optreden geboden. Daarbij hoeft het niet alleen om de fysieke veiligheid te gaan; het kan ook de sociale en emotionele veiligheid betreffen. Als er een noodzaak is om stevig op te treden, dan hanteren we onderstaand protocol dat voor alle betrokkenen helder aangeeft welke stappen worden gezet als er sprake is van een extreme situatie.

Het protocol wordt ingezet als leerlingen het gevoel van veiligheid van anderen schade toebrengen door hun houding of gedrag (te denken valt aan: vechten, slaan, bedreigen e.d.) waardoor medeleerlingen en/of leerkrachten zich onveilig voelen. Deze leerlingen kiezen ervoor zich niet aan de grondregels te houden en op die manier hun verbinding met de groep te verbreken.

5.4.2 Kenmerken van grensoverschrijdend gedrag

- Fysieke agressie: zoals slaan, schoppen, bijten, knijpen en bespugen van medeleerlingen of leerkrachten.
- Gooien van spullen naar kinderen/leerkracht wordt hiertoe gerekend.
- Het moedwillig verstoren van de orde binnen of buiten de groep. Het moedwillig vernielen of onvreemden van materiaal.
- Weglopen buiten de invloedssfeer van de school.

5.4.3 Acties bij grensoverschrijdend gedrag van een leerling

- Eerste incident:
 - Door de leerkracht wordt een aantekening gemaakt in de groepsmap.
 - Ouders worden telefonisch op de hoogte gesteld, er wordt benoemd dat het gaat om grensoverschrijdend gedrag.
- Tweede incident:
 - Binnen vier weken na het eerste incident wordt wederom een notitie gemaakt zoals bij incident 1.
 - Ouders worden ook nu telefonisch op de hoogte gesteld. Gemeld wordt dat het de tweede keer binnen korte tijd is en dat we dat opvallend vinden. Ook wordt gemeld dat bij een volgend incident binnen vier weken het protocol (Zie vervolg stappen) grensoverschrijdend gedrag wordt ingezet.
- Derde incident:
 - Binnen vier weken na vorig incident. Tijdens een incident neemt een collega de bewuste leerling, zo nodig, tijdelijk over. Indien aanwezig wordt de hulp van de intern begeleider, directie of een andere collega zonder groep ingeroepen.
 - Wanneer de rust is teruggekeerd en er een gesprek heeft plaatsgevonden tussen de bewuste leerling en de leerkracht wordt bepaald: of de leerling terug kan naar de groep, of de leerling een dag(deel) met gericht werk doorbrengt in een andere groep.
 - De leerkracht stelt de ouders dezelfde dag middels een gesprek op de hoogte van het gebeuren en maakt, indien nodig, op een zo kort mogelijke termijn een afspraak met de ouders, het kind de intern begeleider of eventueel een andere collega.
 - De leerkracht stelt binnen een week een incidentbeschrijving op en zet deze in de leerlingmap onder Groeidocument, incident beschrijving gedrag met incidentnummer.... In deze notitie wordt kort het incident beschreven en worden gemaakte afspraken en genomen stappen genoteerd. Hiervan maakt de leerkracht melding bij de intern begeleider.
 - De intern begeleider/ gedragsspecialist maakt een GFA (gedragsfunctie analyse). Hiervan wordt een plan van aanpak gemaakt en besproken met ouders.
- Vierde incident:
 - Na een volgend incident van gelijke orde binnen 4 weken na tweede incident. De leerling wordt voor een dag/dagdeel buiten de groep geplaatst bij de directeur/intern begeleider of in een andere groep.

- Wanneer de rust is teruggekeerd bespreekt de directeur met de leerling hoe ervoor gezorgd kan worden dat het gewenste gedrag wel wordt vertoond.
- De leerkracht stelt de ouders dezelfde dag middels een gesprek op de hoogte van het gebeuren en maakt duidelijke afspraken met ouders.
- Vijfde incident:
 - Na een volgend incident van gelijke orde binnen 4 weken na tweede incident. Deze leerlingen worden voor een dag/dagdeel buiten de groep geplaatst bij de directeur/intern begeleider of in een andere groep.
 - Ouders worden door de directie op de hoogte gesteld van een vervolgprocedure als het gedrag niet tijdig in positieve zin verandert.
 - Daarnaast krijgt de leerling een officiële schriftelijke waarschuwing van de directie die door de ouders/verzorgers ondertekend dient te worden. Dit document wordt eveneens opgeslagen in de leerlingmap onder Groeidocument, incident beschrijving gedrag met incidentnummer.... en dit wordt gemeld bij de intern begeleider.
- Zesde incident:
 - Na een volgend incident van gelijke orde binnen 4 weken na tweede incident. Deze leerlingen worden voor een dag/dagdeel buiten de groep geplaatst bij de directeur/intern begeleider of in een andere groep.
 - Ouders worden door de directie opgebeld en de school gaat over tot vervolgstappen. Deze vervolgstappen kunnen de volgende zijn, zie ook toelating schorsing en verwijdering stichting Surplus:
 - Time-out regeling: Ouders worden door directie opgebeld en gevraagd hun kind te komen halen of de volgende dag thuis te houden. Ook dan mag het kind de dag erna weer in de groep terugkeren. De afdeling leerplicht van de gemeente en het schoolbestuur worden op de hoogte gesteld, aangezien het hier een schorsing van een dag betreft.
 - Schorsen: Alleen de directie kan het besluit nemen tot schorsing en dit wordt vastgelegd in een brief.
In geval van herhaling kan er worden overgegaan tot schorsing van meerdere dagen. In dat geval wordt de afdeling leerplicht van de gemeente bij het vervolgetraject betrokken. Ouders hebben het recht om binnen vijf werkdagen bij het schoolbestuur bezwaar te maken tegen de schorsing.